

TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 4/2008 vp

Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (sähkön sisämarkkinadirektiivin muutos)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunnan puhemies on 28 päivänä tammikuuta 2008 lähettänyt valtioneuvoston kirjelmän ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (sähkön sisämarkkinadirektiivin muutos) (U 47/2007 vp) käsiteltäväksi suureen valiokuntaan ja samalla määrännyt, että talousvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Arto Rajala ja ylitarkastaja Mauri Valtonen, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Markku Stenborg, valtiovarainministeriö
- lainsäädäntöneuvos Hanna-Mari Kotivuori, oikeusministeriö

- asiantuntija Hans Grahn, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- ylijohtaja Asta Sihvonen-Punkka, Energiamarkkinavirasto
- johtaja Pekka Salomaa, Energiateollisuus ry
- energia-asiantuntija Maiju Westergren, Metsäteollisuus ry
- apulaisjohtaja Timo Mattila, Kilpailuvirasto
- lakimies Jukka Kaakkola, Kuluttajavirasto
- varatoimitusjohtaja Juha Kekkonen, Fingrid Oyj
- edunvalvontajohtaja Esa Hyvärinen, Fortum Oyj
- johtaja Risto Vesala, Pohjolan Voima Oy
- selvitysmies, kauppätieteiden lisensiaatti Matti Purasjoki.

Merkittään saapuneeksi kirjalliset lausunnot:

- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- selvitysmies, FT Mikko Kara.

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komission ehdotukset kolmannelta energian sisämarkkinapaketesta sisältävät yhteensä viisi säädösehdotusta (valtioneuvoston kirjelmät U 47—51/2007 vp), jotka käsittelevät sähkö- ja kaasumarkkinoiden sääntelyä sekä energia-alan

sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamista.

Sähkömarkkinoiden osalta komission keskeiset ehdotukset kohdistuvat erityisesti siirtoverkonhaltijoiden omistuksen eriyttämiseen, kulut-

tajansuojan tehostamiseen sekä sääntelyviranomaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Ehdotuksen tarkempi sisältö on kuvattu valtioneuvoston kirjelmässä.

Valtioneuvoston kanta

Suomi kannattaa esityksen yleistä tavoitetta parantaa sähkön sisämarkkinoiden toimivuutta. Esityksessä on kuitenkin osa-alueita, joita koskevat ehdotukset johtavat Suomen mielestä tarpeettoman pitkälle menevään sääntelyyn sekä siirtävät esityksen tavoitteisiin nähden tarpeettoman paljon toimivaltaa kansallisilta viranomaisilta komissiolle.

Suomi oli yllätynyt komission ehdotuksesta, joka sisälsi aikaisempaa tiukemman ehdotuksen siirtoverkkoyhtiöiden ja sähkön tuotantoyhtiöiden omistuksellisesta eriyttämisestä. Suomen kantana on, että omistuksellinen eriyttäminen tulisi lähtökohtaisesti rajata vertikaalisesti integroituihin yrityksiin, joissa yhdellä sähkön tuottajalla on määräysvalta. Sähköntuottajien ja -myyjien vähemmistöosakkuudet tulisi sallia edelleen. Ehdotuksen käsittelyssä on varmistettava, että valtio voi olla jatkossakin omistajana sekä siirtoverkkoyhtiössä että sähköntuottaja- ja myyntiyrityksessä. Suomessa nykyinen siirtoverkkoyhtiön malli on toiminut hyvin ja markkinoiden eduksi; siirtomaksut ovat Euroopan alhaisimpien joukossa, toimitusvarmuus on huipputasoa ja Suomen verkko on pohjoismaisista verkoista ainoa, jossa ei ole merkittäviä pullonkauloja.

Komission ehdottamia eriyttämismalleja olisi vaikea panna täytäntöön Suomessa, jos tuottajat vastustavat niitä, koska Suomen perustuslaki takaa vahvan yksityisen omaisuuden suojan. Komission vaihtoehtoisena esittämään ISO-malliin liittyy vastaavanlaisia omistusoikeuden suojaan liittyviä ongelmia sekä lisäksi toiminnallisia riskejä. Tämän vuoksi ISO-malli on kansallisena ratkaisuna käytännössä poissuljettu Suomessa.

Komissio on ehdottanut kansallisten sähkömarkkinoiden ja sähkön sisämarkkinoiden sääntelyvaltuuksien vahvistamista seuraavasti:

— vahvistamalla kansallisten sääntelyviranomaisten itsenäisyyttä;

— määrittelemällä sääntelyviranomaisten toiminnan yleiset tavoitteet;

— harmonisoimalla sääntelyviranomaisten tehtävät ja toimivaltuudet;

— laajentamalla sääntelyvaltuuksia komitologiamenettelyssä annettavilla komission suuntaviivoilla;

— edellyttämällä ja valvomalla kansallisilta sääntelyviranomaisilta komission suuntaviivojen noudattamista.

Esitys merkitsee, että toimivalta energiamarkkinoiden keskeisten pelisääntöjen vahvistamisessa siirtyy yhä selkeämmin jäsenvaltioilta komissiolle ja EU:lle.

Suomi suhtautuu yleisellä tasolla positiivisesti komission ehdottamaan uuteen sääntelyjärjestelmään. Ehdotuksessa eri toimijoiden, kuten komission, kansallisten sääntelyviranomaisten, sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston sekä siirtoverkonhaltijoiden roolit ja tehtävät on laadittu pääpiirteissään tasapainoisesti ja kunnioittaen neuvoston kannanottoja. Suomi pitää ehdotettua uutta sääntelyjärjestelmää kokonaisuutena ja katsoo, että eri toimijoiden tehtäviä on tarkasteltava kokonaisuutena. Suomella on kuitenkin huomautuksia ehdotettujen säännösten yksityiskohtiin. Suomi ei kannata poliittisluonteisten tehtävien antamista kansallisille sääntelyviranomaisille. Ehdotukseen sisältyy ajatus ns. yhdestä (single) kansallisesta sääntelyviranomaisesta. Direktiivissä tulisi ottaa huomioon Ahvenanmaan itsehallinnollinen asema. Lisäksi Suomi pitää tärkeänä, että kansallisesti voidaan jatkossakin hyödyntää eri kansallisten viranomaisten osaamista (Kilpailuvirasto, Kuluttajavirasto) Energiamarkkinaviraston osaamisen lisäksi ja että näillä on luonteva työnjako, vaikka Energiamarkkinavirasto hoitaisi tehtävät Suomen osalta sääntelyviranomaisten yhteistyövirastossa. Direktiivin tulisi mahdollistaa verkkohintojen vahvistamisen vaihtoehtona myös joustavammat etukäteiset sääntelymenettelyt.

Suomi katsoo, että jos direktiiviä on täydennettävä yksityiskohtaisemmillä normeilla, sellaiset on annettava komission toimesta komiteakäsittelyn jälkeen. Suomi voi hyväksyä ehdotuksen lähtökohdat tältä osin. Suomi kuitenkin kat-

soo, että komission antamien säännösten antamisvaltuus on eräiltä osin ulotettu sellaisille alueille, jotka kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan tai jotka tulisi säännellä tyhjentävästi direktiivissä.

Valtioneuvoston kirjelmä sisältää yksityiskohtaisemmat kannanotot ehdotuksen eri kohtiin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Komission kolmannen energian sisämarkkinapakettin tavoitteena on tehostaa Euroopan sähkö- ja kaasumarkkinoiden toimintaa. Komission ehdotukset ovat yhteydessä myös parhaillaan käsiteltävänä olevaan energia- ja ilmastopakettiin. Toimivat energian sisämarkkinat ovat olennainen edellytys kustannustehokkaille toimille ilmastomuutoksen hillitsemiseksi.

Sisämarkkinapaketti muodostuu viidestä säädösehdotuksesta, jotka ovat sidoksissa toisiinsa. Pakettin merkittävimmät muutosesitykset ovat sähkön ja maakaasun kantaverkkojen omistuksellinen eriyttäminen, kansallisten sääntelyviranomaisten toimivallan lisääminen, uuden EU:n energiasääntelyviraston perustaminen ja siirtoverkkoyhtiöiden yhteistyön sääntely. Uudistus sisältää myös uutta vähittäismarkkinoita ja kuluttajien oikeuksia koskevaa sääntelyä. Komission oikeudet antaa tarkentavia suuntaviivoja lisääntyisivät.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa komission energiapaketti on saanut pääosin myönteisen vastaanoton. On pidetty tärkeänä, että markkinoiden yhdentyminen tapahtuu hallitusti ja harmonisoidusti yhteisesti sovitussa puitteissa. Kilpailupoliittisista näkökohdista ehdotusta on kuitenkin kritisoitu toteamalla, että komission tulisi sääntelyn lisäämisen sijasta pyrkiä ratkaisemaan markkinoiden nk. pullonkauloja, joihin ovat syynä riittämättömät investoinnit. Sääntelyviranomaisten toimivaltaa ei tulisi lähdekohtaisesti ulottaa kilpailluille markkinoille. Sähkömarkkinoiden keskittyneisyyden huomioon ottaen talousvaliokunta kuitenkin pitää komission ehdottamaa linjaa pääpiirteissään tar-

koituksenmukaisena. Nykyinen sääntely ei ole riittävällä tavalla yhdentänyt markkinoiden toimintaa. Talousvaliokunta kuitenkin painottaa, että markkinoiden yhdentymisen myötä on myös varauduttava karsimaan turhaksi muodostuvaa sääntelyä.

Sähkön sisämarkkinadirektiivin muutosehdotusten keskeiset esitykset kohdistuvat siirtoverkon omistuksen eriyttämiseen ja kansallisten sääntelyviranomaisten toimivallan sääntelyyn sekä kuluttajansuojaan liittyviin kysymyksiin.

Siirtoverkon omistus

Voimassaoleva yhteisösääntely edellyttää jo siirtoverkon oikeudellista ja toiminnallista eriyttämistä sähkön toimitus- ja tuotantotoiminnoista, mutta jäsenmaiden soveltamat käytännöt poikkeavat komission näkemyksen mukaan liikaa toisistaan. Komissio katsoo, että siirtoverkonhaltijan kuuluminen integroituihin yritykseen saattaa vaikeuttaa kilpailijoiden tuloa markkinoille, aiheuttaa syrjivää menettelyä tietojensaantioikeudessa ja laskea investointihalukkuutta. Tämä heikentää EU:n kilpailukykyä ja energiansaannin varmuutta sekä vaikeuttaa ilmastomuutos- ja ympäristötavoitteiden saavuttamista.

Komission esittämät omistuksen eriyttämisehdot ovat täydellinen omistuksellinen eriyttäminen ja riippumattoman kantaverkkooperaattorin perustaminen (ISO, Independent Systems Operator). ISO-vaihtoehdossa vertikaalisesti integroituneet yritykset voivat säilyttää omistusoikeutensa siirtoverkkoon, mutta verkon hallinnoinnista vastaa täysin riippumaton verkonhaltija.

Suomessa sähkön siirtoverkkoa hallinnoi Fingrid Oyj. Valtio omistaa sen osakkeista 12,3 prosenttia, ja sillä on 1/6 yhtiön äänivallasta,

Pohjolan Voima Oy ja Fortum Power and Heat Oy omistavat kumpikin 25,1 prosenttia osakkeista, ja molemmilla yhtiöillä on 1/3 äänivallasta. Institutionaaliset sijoittajat omistavat loput (37,5 prosenttia) osakkeista, ja niillä on 1/6 äänivallasta. Valtiolla sekä Pohjolan Voima Oy:lla ja Fortum Power and Heat Oy:lla on veto-oikeus yhtiön päätöksenteossa. Näin on turvattu, ettei yksittäinen omistajataho voi yksin vaikuttaa tehtäviin päätöksiin. Komission esitys merkitsisi voimaantullessaan, että Pohjolan Voima Oy:n ja Fortum Heat and Power Oy:n tulisi luopua Fingrid Oyj:n omistusosuuksistaan tai, valittaessa ISO-malli, luopua omistusoikeuteensa liittyvästä päätösvallasta.

Asiantuntijakuulemisessa Fingridin on katsottu toimineen tehokkaasti. Samaan lopputulokseen on tullut myös kantaverkkoyhtiöiden eurooppalainen järjestö ETSO vuonna 2005 tekemässään vertailussa. Sen mukaisesti Fingridillä on halvin siirtotariffi 400—110 kilovoltin suurjänniteverkoissa. Lisäksi yhtiö on kokonaisarviossa kolmen halvimman siirtoverkkoyhtiön joukossa. Näistä tosin kaksi paremmin sijoittunutta operoi ainoastaan yksikkökustannuksiltaan edullisempia 400—220 kilovoltin verkkoja, kun Fingridillä on operoitavanaan myös 110 kilovoltin verkkoja. Fingrid on pitänyt tariffinsa 20 prosenttia alle Energiamarkkinaviraston vahvistaman enimmäistuottotason.

Myös sähkön toimitusvarmuus on Suomen kantaverkossa erinomaisella tasolla. Keskimääräinen keskeytysaika on ollut vuodesta 2002 lukien 0,5—1 minuuttia vuodessa. Fingridin toiminta-aikana, eli vuodesta 1996 lukien, verkossa ei ole ollut yhtään suurta häiriötä. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan Fingridin investointitoiminta on ollut mm. muiden Pohjoismaiden kantaverkkoyhtiöiden investointeja aktiivisempaa. Suomen kantaverkko on ainoa verkko Pohjoismaissa, jossa ei ole merkittäviä pullonkauloja.

Pääsääntöisesti asiantuntijat ovat todenneet, ettei Fingridin omistusrakenne ole haitannut sen toimintaa. Asiantuntijakuulemisen perusteella on myös ilmeistä, ettei komission esityksen edellyttämiä omistusrakenteen muutoksia ole

täysimääräisesti mahdollista toteuttaa Fingridin osalta vapaaehtoisin toimin. Perustuslakivaliokunta selvittää omistusoikeuden suojaan liittyviä perustuslaillisia kysymyksiä, eikä talousvaliokunta ota tältä osin mahdollisiin järjestelyihin kantaa.

Vaikka nykytilan säilyttämistä on laajasti pidetty perusteltuna, on asiantuntijakuulemisessa tuotu esille myös komission esitystä puoltavia näkökantoja. Erityisesti Energiamarkkinavirasto ja kilpailuoikeuden asiantuntijat ovat katsooneet, että komission esittämä omistuksellinen eriyttäminen on kannatettava ehdotus. Kun verkko toiminnan harjoittaminen ja markkinoiden kilpailulliset toiminnot ovat eri tahojen omistuksessa ja määräysvallassa, tapahtuu verkkojen kehittäminen ja verkkopalvelujen tarjoaminen mahdollisimman syrjimättömästi ja neutraalisti. Virasto katsoo, ettei suurten tuottajien mukanaolo omistajina, hallituksen jäsenenä ja sitä kautta päätöksentekijöinä sellaisissa siirtoverkkotoimintaan liittyvissä asioissa, jotka koskevat kaikkia verkon käyttäjiä, ole lähtökohdiltaan neutraalia, syrjimätöntä ja markkinoiden kehitystä edistävää siirtoverkkotoimintaa. Samoin on katsottu, että komission ehdottama kansallisten siirtoverkonhaltijoiden yhteistyöverkoston toiminta edellyttää, ettei joukossa ole vertikaalisesti integroituneita verkonhaltijoita.

Asian käsittelyn yhteydessä on ollut esillä komission ehdottamien omistuksen eriyttämismallien lisäksi myös kahdeksan jäsenmaan (Itävalta, Bulgaria, Ranska, Saksa, Kreikka, Latvia, Luxemburg ja Slovakia) ehdottama "tehokas omistuksen eriyttämismalli" (EEU, Effective and Efficient Unbundling). Näistä vaihtoehtoista vähiten kannatusta on saanut ISO-malli, jota on pidetty hallinnollisesti erittäin raskaana. Jokainen malli edellyttäisi muutoksia Suomen nykyiseen järjestelyyn.

Talousvaliokunta katsoo, ettei esille ole tullut mitään sellaista pakottavaa syytä, jonka vuoksi Fingridin omistuksen eriyttäminen olisi juuri nyt ehdottoman välttämätöntä. Valiokunta puoltaakin tältä osin valtioneuvoston kantaa, jossa pyritään saamaan lisää joustoa esillä oleviin malleihin siten, että omistustuksellinen

eriyttäminen rajataan lähtökohtaisesti sellaisiin vertikaalisesti integroituihin yrityksiin, joissa yhdellä sähköntuottajalla on määräysvalta. Sähköntuottajien ja -myyjien vähemmistöosakkuudet tulisi näin ollen edelleen sallia. Valittavan järjestelyn ei tule myöskään rajoittaa valtion oikeutta olla sekä siirtoverkkoyhtiön että vertikaalisesti integroituneen yhtiön omistajana.

Päätösvallan delegointi

Komission ehdotus laajentaisi sekä kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltaa että antaisi komissiolle valtuudet antaa tarkentavia suunta- viivoja. Ehdotuksessa myös viitataan uuden energiasääntelyviraston perustamiseen (TaVL 6/2008 vp) sekä sähkön siirtoverkkoyhtiöiden yhteistyöverkostoon (TaVL 7/2008 vp). Energiapaketti sisältää päätösvallan delegointia kaikille edellä mainituille tahoille.

Talousvaliokunta on käsitellyt päätösvallan delegointiin liittyviä yleisiä periaatteita rajat ylittävää sähkökauppaa koskevasta valtioneuvoston kirjelmästä (U 50/2007 vp) antamassaan lausunnossa (TaVL 7/2008 vp). Nyt esillä olevan ehdotuksen osalta asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota kansallisille sääntelyviranomaisille annettaviin toimivaltuuksiin. Kilpailuvirasto on katsonut, että esitetyt toimivaltuudet antavat erittäin pitkälle menevät oikeudet puuttua sähkömarkkinoiden ja niillä olevien elinkeinonharjoittajien toimintaan. Viraston tulokinnan mukaan kansallisella sääntelyviranomaisella olisi mm. oikeus määrätä elinkeinonharjoittaja luovuttamaan voimalaitoksen hallinta tai tuotantokapasiteettia toiselle markkinaosapuolelle. Talousvaliokunta kiinnittää tähän huomiota ja katsoo, että toimivaltuudet ja niiden käyttöedellytykset on säänneltävä yksityiskohtaisesti.

Kansallisten sääntelyviranomaisten toimivaltuudet liittyvät kiinteästi sääntelyviraston ja siirtoverkkoyhtiöiden verkoston toimivaltuuksiin, joita käsitellään valtioneuvoston kirjelmistä U 49/2007 vp ja U 50/2007 vp annetuissa lausunnoissa (TaVL 6/2008 vp ja TaVL 7/2008 vp).

Ehdotuksen jatkokäsittelyssä on aiheellista kiinnittää huomiota myös siihen, että Energia-

markkinaviraston, Kilpailuviraston sekä Kuluttajaviraston energiamarkkinoihin liittyvälle yhteistyölle on edelleen kunkin viranomaisen toimivaltuudet huomioonottavat mahdollisuudet.

Muuta

Kuluttajansuojaa koskevaan liitteeseen A ehdotetaan lisättäväksi mm. kohta siitä, että asiakkaalle tiedotetaan joka kuukausi todellisesta sähkönkulutuksesta ja kustannuksista. Tämä tarkoittaa käytännössä siirtymistä kaukoluettavien sähkömittareiden käyttöön.

Talousvaliokunta pitää ehdotusta kannatettavana. Ehdotus edistää kuluttajien mahdollisuuksia sekä vertailla eri energiayhtiöitä että tarkkailla kotitalouden sähkönkulutusta. Toivottavaa on, että näin saatu ajantasainen tieto on omiaan tehostamaan energiankäyttöä ja vähentämään kokonaiskulutusta. Kaukoluettavia mittareita on jo noin 20 prosentilla pienkuluttajien käyttöpaikoista. Etäluentaan siirtyminen aiheuttaa lisäkustannuksia, joiden suuruudesta tosin on erilaisia arvioita. Enease Oy:n vuonna 2007 tekemän raportin mukaan etäluenta ja siihen liittyvän tiedonsiirron kustannukset maksavat noin 15—25 euroa vuodessa asiakasta kohden 15 vuoden pitoaikaoletuksella. Valtioneuvoston kantaan yhtyen talousvaliokunta katsoo, että etäluentaan siirtymiselle tulee varata riittävä siirtymäaika ja harkita poikkeusoikeutta sähköä vähän käyttävien talouksien osalta. Kuluttajavirasto on pitänyt lausunnossaan pienehkönä käyttönä 1 000—2 000 kWh vuodessa sähköä kuluttavia talouksia.

Asiantuntijat ovat myös painottaneet tarvetta edetä uudistuksissa alueellisten sähkön vähittäismarkkinoiden kautta, kuten on osin jo tapahtunut esim. pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Komission energiapaketissa on otettu markkinoiden alueellinen kehittäminen huomioon, mutta jatkovalmistelussa on aiheellista varmistaa, että sääntely myös konkreettisesti tukee tätä toimintaa.

Lausunto

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

*että se yhtyy asiassa edellä esitetyin
täsmennyksin valtioneuvoston kantaan.*

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Jouko Skinnari /sd	Miapetra Kumpula-Natri /sd
vpj.	Antti Rantakangas /kesk	Jouko Laxell /kok
jäs.	Janina Andersson /vihr	Eero Lehti /kok
	Hannu Hoskonen /kesk	Päivi Lipponen /sd
	Harri Jaskari /kok	Marjo Matikainen-Kallström /kok
	Anne Kalmari /kesk	Petteri Orpo /kok
	Matti Kangas /vas	Markku Uusipaavalniemi /kesk
	Toimi Kankaanniemi /kd	Ulla-Maj Wideroos /r.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tuula Kulovesi.

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Perustelut

Euroopan yhteisöjen komission ehdotus sähkön sisämarkkinoita koskevan direktiivin muuttamisesta johtaisi Suomessa nykyisin hyvin toimivan järjestelmän heikkenemiseen. Direktiiviehdotus sisältää päätösvallan siirtämistä merkittävältä osin Suomen ulkopuolelle. Säädöksen oikeusperusta on vähintään epäselvä, koska sen voidaan katsoa loukkaavan toissijaisuusperiaatetta ja se siirtäisi täytäntöönpanovaltaa tarpeetoman laajasti komissiolle ja edelleen komitealle. Näillä perusteilla direktiiviehdotus on hylättävä.

Vaikka Suomessa sähkön siirtoverkko on osittain sähkön tuotantoyhtiöiden omistuksessa, ei ole osoitettu, että tästä johtuisi kilpailun vääristymiä. Tuotantoyhtiöt hankkivat taloudellisen tuloksensa kilpailluilla tuotantomarkkinoilla eivätkä käytä siirtoyhtiötä voiton tavoitteluun. Näin ollen ei ole tarpeen eikä kuluttajien kannalta perusteltua edellyttää nykyisen järjestelmän purkamista direktiivissä ehdotetulla tavalla.

Jos esimerkiksi valtio lunastaisi Fingrid Oyj:stä Fortum Oyj:n osakkeet, jäisi Pohjolan Voima Oyj yksin suurena energiayhtiönä mer-

kittäväksi omistajaksi Fingridiin. Tätä tuskin voidaan pitää perusteltuna. Pohjolan Voiman osakkeiden hankkiminen taas edellyttäisi todennäköisesti pakkolunastusta. Jos yksityiset sijoittajat saisivat omistukseensa Fingrid Oyj:n, siitä tulisi nykyisestä poiketen voitontavoittelun väline, mikä nostaisi kuluttajahintoja, ja muutos kääntyisi näin tarkoitustaan vastaan.

On epäselvää, voisiko valtio direktiiviehdotuksen mukaan olla omistajana sekä tuotantoyhtiössä että jakeluyhtiössä. Jos ei voisi olla, syntyisi uusi ongelma nyt melko hyvin toimivaan järjestelmäämme.

Ainoa perusteltu ratkaisu on se, että Suomi vastustaa direktiiviehdotusta ja säilyttää nykyisen järjestelmän, jonka läpinäkyvyyttä on kuitenkin syytä parantaa kansallisin ratkaisuin.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus toimii siten, että Suomen nykyinen sähkön jakelujärjestelmä turvataan ja sen läpinäkyvyyttä parannetaan tarvittaessa kansallisin päätöksin.

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 2008

Toimi Kankaanniemi /kd
Matti Kangas /vas